

HUIS VAN DE
EUROPESE
GESCHIEDENIS

Een initiatief van het Europees Parlement

Onderwijs
en vorming

LEREN OVER DE EU IN TWAALF STAPPEN

Werkbladen voor middelbare scholen
Permanente tentoonstelling

Huis van de Europese geschiedenis
Belliardstraat 135
1000 Brussel
België

Openingstijden:
Maandag 13.00 – 18.00 uur
Dinsdag t/m vrijdag 9.00 – 18.00 uur
Zaterdag en zondag 10.00 – 18.00 uur

Het museum is gesloten op 1 januari, 1 mei, 1 november en 24, 25 en 31 december.
De toegang is gratis.

www.historia.europa.eu
historia-learning@ep.europa.eu

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Bronnen beeldmateriaal:

- Cantor Arts Centre, Collection Committee for Art Acquisitions Fund: bladzijde 7
- CARCoB asbl, België: bladzijde 11
- Raad van Europa: bladzijde 7
- Estate of Yousuf Karsh, courtesy of NATO: bladzijde 13
- Europese Unie: bladzijden 6, 23, 24, 26, 27, 28, 31 en 33
- Europese Unie/1974 AP: bladzijde 21
- Europese Unie, 2016/Creator: Pablo Medina Lockhart – ULB –IGEAT: bladzijde 20
- Europese Unie, 2016/Design: ACCIONA Producciones y Diseño: bladzijden 2, 3 en 14
- Festival Committee of the Cologne Carnival of 1823: bladzijde 18
- Fondation Jean Monnet pour l'Europe, Zwitserland: bladzijde 8
- iStock.com/Alex Belomlinsky: bladzijde 15
- Jörg Frank: bladzijde 30
- Lihidheb Mohsen: bladzijde 29
- Privécollectie, Aarlen, België: bladzijden 6, 13, 16 en 22
- Privécollectie, Duitsland: bladzijde 19
- Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland, Bonn/Artist: Wolfgang Hicks, bladzijde 12
- Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland, Bonn/Artist: Klaus Pielert, bladzijde 17

© Europese Unie, 2023

Overneming met bronvermelding toegestaan. Voor elk gebruik of elke reproductie die niet valt onder het auteursrecht van de Europese Unie, dient rechtstreeks van de auteursrechthouder(s) toestemming te worden verkregen.

Vandaag

2016

1948

2002

1950

1985

1954

1979

1957

1975

1962

1963

Leren over de EU in twaalf stappen

INLEIDING

Waarom is het nodig te leren over de Europese Unie (EU)? Wat betekent de EU voor jouw generatie? Hoe zou jij de EU graag zien evolueren tot een betere plek? Dit zijn de vragen die centraal staan op deze route.

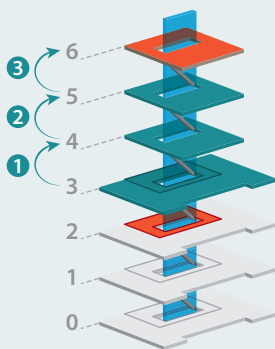
Gedurende ongeveer 90 minuten gaan we aan de hand van deze opdrachten op stap door het Huis van de Europese geschiedenis. Deze tocht leidt ons naar bepaalde delen van het museum. Laat dit je echter niet tegenhouden om ook in andere onderdelen een kijkje te gaan nemen.

Benodigheden: 1 boekje en 1 tablet voor 2 leerlingen.
Leerlingen zullen per twee in het museum werken.

Om je tijd in het museum zo goed mogelijk te gebruiken, raden we je aan de klas op te delen in twee groepen van ongeveer gelijke grootte, elk onder leiding van één leerkracht (maximaal 15 leerlingen per groep). Elke groep gaat onafhankelijk aan de slag in het museum.

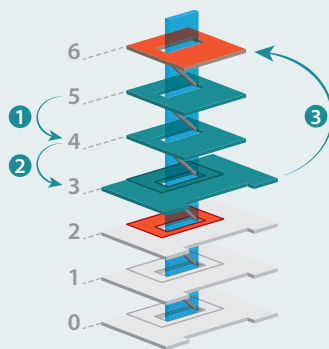
ROUTEBSCHRIJVING VOOR GROEP 1.

GROEP 1 gaat achtereenvolgens naar de 3de, de 4de, de 5de en de 6de verdieping.

GROEP 1 volgt het boekje van blz. 5 tot blz. 33.

ROUTEBSCHRIJVING VOOR GROEP 2.

GROEP 2 gaat achtereenvolgens naar de 5de, de 4de, de 3de en de 6de verdieping.

GROEP 2 volgt het boekje van achter naar voor, van blz. 35 tot blz. 5.

ORIËNTATIE: GROEP 1

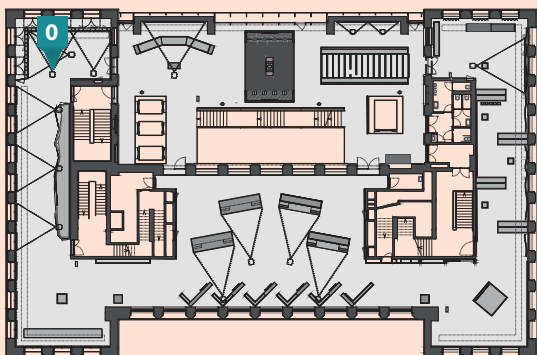
0

Volg de symbolen van 0 tot 12 om je taken te vervullen. Ga in dit boekje op zoek naar hetzelfde symbool en beantwoord de vragen.

Als je dit symbool ziet: ga naar bladzijde 32 over **De EU-uitbreidingen in perspectief** en lees het bijbehorende fragment.

➤ **GROEP 1** begint op de **3de VERDIEPING**

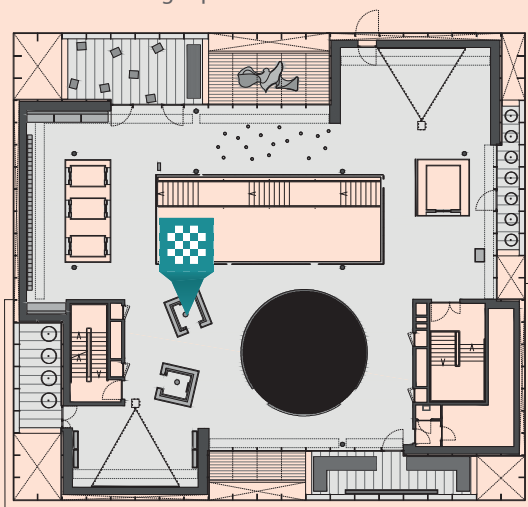
GROEP 1 gaat daarna naar de **4de VERDIEPING**

➤ En vervolgens naar de **5de VERDIEPING**

➤ **GROEP 1** eindigt op de **6de VERDIEPING**

DE SITUATIE IN EUROPA NA DE TWEEDE WERELDOORLOG

- Bij het benaderen van de vitrine zal je een reeks getallen zien. Deze verwijzen naar verschillende groepen mensen die getroffen zijn door de Tweede Wereldoorlog, zoals vluchtelingen, bannelingen, evacués, gedeporteerden en slachtoffers van dodenkampen.

Naar schatting zijn tijdens de oorlog 60 miljoen mensen omgekomen, waarvan bijna twee derde burgers. Cijfers alleen kunnen echter geen uitdrukking geven aan de totale omvang van de persoonlijke tragedies, net zo min als aan de catastrofale gevolgen die deze gebeurtenissen voor verschillende groepen hebben gehad. De hier verzamelde voorwerpen gunnen ons een blik in de verhalen van de mensen die deze verschrikkelijke tijden hebben meegemaakt.

Kies een voorwerp uit in deze vitrine en probeer met behulp van de tablet het volgende te weten te komen:

- Naam van het voorwerp:

.....

- Wat vertelt het ons over de stand van zaken in Europa na de Tweede Wereldoorlog?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

STAP 1

HET CONGRES VAN EUROPA, 1948

- Wat was het motto van de mensen die bijeenkwamen tijdens het Congres van Europa?

.....

.....

- Noem drie thema's die tijdens het Congres van Europa werden besproken en zet ze in de volgorde van jouw eigen voorkeur:

1.

2.

3.

- Een van deze vlaggen is te zien in een vitrine. Ga ernaar op zoek en beantwoord deze vraag met behulp van de tablet: wat is het verband tussen beide vlaggen?

.....

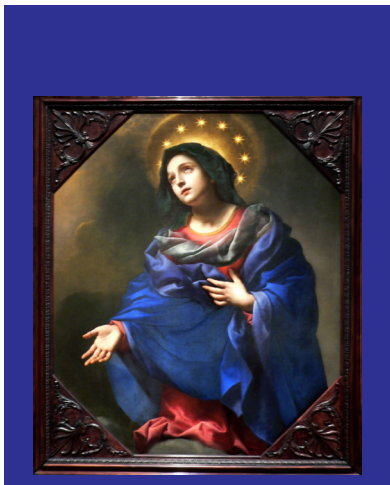
.....

.....

.....

Deze vlag is in 1955 ontworpen voor de Raad van Europa en is in 1985 overgenomen door de Europese Gemeenschap.

Waarom telt de EU-vlag twaalf gele sterren?

Arsène Heitz, de ontwerper van de vlag, liet zich inspireren door een christelijk verhaal uit het boek Openbaring van het Nieuwe Testament, waarin de heilige Johannes een visioen kreeg over de Maagd Maria: «een vrouw, bekleed met de zon; en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.» (Openbaring, hoofdstuk 12, vers 1). Het was evenwel zo dat de overheid zich waarschijnlijk niet bewust was van deze religieuze connotatie toen ze in 1955 voor het ontwerp van Heitz stemde.

Kan het aantal sterren veranderen?

Neen, de sterren hebben niets te maken met het aantal lidstaten van de EU. Het cijfer twaalf wordt in de Bijbel vaak gezien als een symbool van volmaaktheid. Op de EU-vlag staan de sterren voor de idealen van eenheid, solidariteit en harmonie tussen de volkeren van Europa.

EG of EU? Europese Gemeenschap of Europese Unie?

Welke benaming moeten we gebruiken? Dat hangt af van de datum. Vóór het Verdrag van Maastricht in 1993 spreken we over de Europese Gemeenschap (EG), en daarna over de Europese Unie (EU).

Wist je dat?

De Raad van Europa is een organisatie die in 1949 is opgericht om eenheid onder zijn leden te bevorderen. De Raad van Europa houdt zich actief bezig met de bescherming van de mensenrechten en het behoud van democratische ideeën en beginselen. Ook speelt de Raad van Europa een rol bij de ondersteuning van culturele, maatschappelijke en wetenschappelijke samenwerking. In 2016 telde de organisatie 47 lidstaten.

2

STAP 2

DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL, 1952

- Ga in de vitrine op zoek naar dit voorwerp en probeer met behulp van de tablet de volgende vraag te beantwoorden:
wanneer is dit voorwerp gemaakt?

.....

- Van welk materiaal is het gemaakt?

.....

- Waarom is er volgens jou gekozen voor dit materiaal?

.....

.....

.....

- Probeer met behulp van de tablet te weten te komen waarom het woord 'EUROP' op deze manier is gespeld.

.....

.....

.....

- Waarom werd de productie van kolen en staal in 1952 uitgekozen als vertrekpunt voor de vorming van de Europese Unie?

.....

.....

.....

- Noem de zes landen die de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal hebben opgericht:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

► **Wist je waarom 9 mei de Dag van Europa is?**

Op deze datum viert men de verjaardag van de Schumanverklaring. Op 9 Mei 1950 stelde de Franse minister van buitenlandse zaken voor een Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal op te richten. Schumans voorstel wordt beschouwd als de geboorte van wat nu de Europese Unie is.

STAP 3

DE EUROPESE DEFENSIEGEMEENSCHAP, 1954

- Bekijk de posters in dit onderdeel en gebruik je tablet om aan te geven wie de strijdende machten zijn. De strijdende machten zijn:

1.

2.

Door de Koude Oorlog gingen de West-Europeanen zich afvragen of ze geen 'Europees leger' nodig hadden. Zoek een poster waarop de standpunten van de voorstanders van een gemeenschappelijk defensieproject worden weergegeven:

- Welk voorwerp op de poster verbeeldt volgens jou de behoefte aan Europese eenheid?

.....

.....

.....

- Welk voorwerp staat als symbool voor een dreiging van de West-Europese landen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tips voor in de klas:
Om voort te gaan met dit thema, probeer om de actuele stand van het Europees defensieproject na te gaan.

Op de poster staat te lezen:

*Zo ziet het Europese leger eruit
België weet het nog goed en zegt neen
Uitgegeven door: Communistische
Partij van België*

Kijk naar deze poster (niet tentoongesteld). De poster werd aan het begin van de jaren vijftig van de twintigste eeuw ontworpen door tegenstanders van de Europese Defensiegemeenschap. Om dit beeld te begrijpen, moet je in de schoenen gaan staan van iemand die in het jaar 1950 leeft. Deze persoon en zijn/haar gezin hebben twee oorlogen met Duitsland meegemaakt. Toen bleek dat West-Duitsland mogelijk herbewapend zou worden in het kader van het voorstel voor een Europese Defensiegemeenschap waren de mensen bang dat er opnieuw oorlog zou uitbreken. Dit verklaart waarom een dergelijke afbeelding kon ontstaan.

- Zoek drie elementen op deze poster waaruit blijkt hoe bang men was voor een herbewapening van Duitsland:

1.
2.
3.

- Zoek met behulp van de tablet op hoe het is afgelopen met het project van de Europese Defensiegemeenschap:

.....

.....

.....

4

STAP 4

DE EUROPESE ECONOMISCHE
GEMEENSCHAP, 1957

- Noem de vier vrijheden waarop de gemeenschappelijke markt is gebaseerd:

1.

3.

2.

4.

Kleine Wunder sehen keine – große ab 1970

➤ **Wist je dat?**

Het verhaal van Europa komt uit de Griekse mythologie. Europa was de dochter van de koning van Fenicië, het huidige Libanon. De god Zeus werd verliefd op Europa en veranderde zichzelf in een stier om haar te kunnen benaderen. Europa klom op zijn rug, waarna de stier haar wegvoerde van haar geboorteland en meenam naar het eiland Kreta.

- Zoek deze afbeelding in de tentoonstelling: wat probeerden de makers weer te geven?

.....

- Kan je voorbeelden geven van de gevolgen die de gemeenschappelijke markt heeft voor je eigen dagelijkse leven?

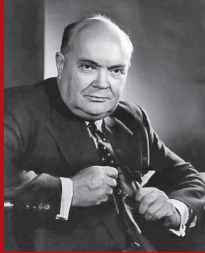
.....

.....

Hoe een banaan een Europees verdrag op de helling kon zetten

Om tot een overeenkomst te kunnen komen over de invoering van de gemeenschappelijke markt moesten alle zes landen compromissen sluiten. Een voorbeeld van een dergelijk compromis heeft te maken met bananen! De Duitsers verkozen bananen uit Zuid-Amerika en wilden de Zuid-Amerikaanse producenten voordelige handelsvoorwaarden toekennen. De Fransen gingen hier niet mee akkoord, omdat ze de rechten van de bananentelers op de Franse Antillen, een eilandengroep in het Caribisch gebied, wilden beschermen. Deze kwestie heeft de betrekkingen binnen de gemeenschap jarenlang vergiftigd.

De Belgische minister van buitenlandse zaken, Paul-Henri Spaak, die belast was met de onderhandelingen over de gemeenschappelijke markt, dwong beide partijen tot een overeenkomst:

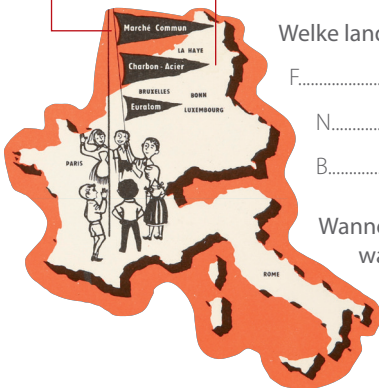

«Toen de argumenten en het geduld helemaal op waren, deelde ik mee dat de ruziemakers twee uur de tijd hadden om een overeenkomst te bereiken, anders zou ik de pers bijeenroepen en hen medelen dat het onmogelijk was Europa te construeren omdat we geen akkoord konden bereiken over bananen. Daarna stond ik op en verliet de vergaderzaal. Toen ik twee uur later terugkwam, was alles geregeld. Europa was gered.»

Fragment uit: Paul-Henri Spaak, De strijd is niet gedaan, volume II, Frankrijk, Fayard, 1969, blz. 88-89.

Gemeenschappelijke markt

Kolen en staal

Heb je er, nu je deze anekdote hebt gelezen, een idee van waarom het zo moeilijk was voor de zes Europese landen in 1957 om een overeenkomst te bereiken over een gemeenschappelijke markt?

Welke landen worden weergegeven op deze kaart?

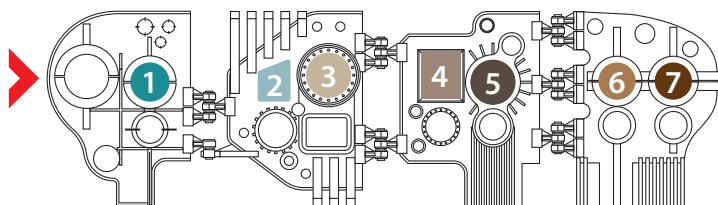
F..... I.....
N..... L.....
B..... D.....

Wanneer je de kaart bekijkt, wat valt je dan op aan de binnengrenzen?

STAP 5

DE GRONDLEGGERS VAN DE EUROPESE UNIE

➤ Zoek de naam van de zeven grondleggers van de EU die hier te zien zijn:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

➤ Kies er één van en gebruik de tablet om meer te weten te komen over deze persoon.

«Ik ben»:

.....

.....

.....

- «Naast mijn standbeeld zie je een voorwerp dat iets te maken heeft met mij. Wat zegt dit voorwerp over mijn inzet voor Europese eenheid?»

.....

.....

.....

.....

.....

- Wie zou jij toevoegen aan deze galerij van EU-grondleggers?

.....

.....

- Waarom kies je deze persoon?

.....

.....

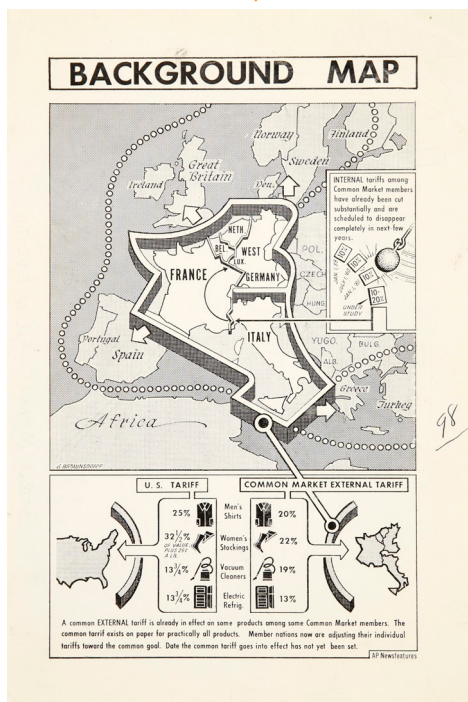
.....

.....

6

STAP 6

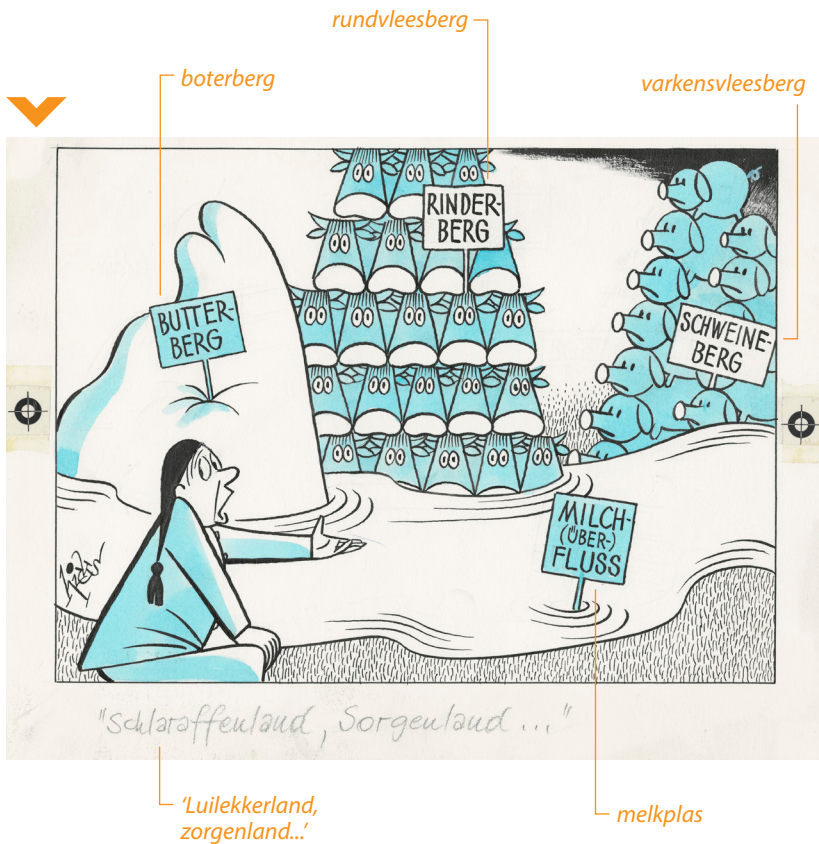
DE INVOERING VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID (GLB), 1962

➤ Gebruik de tablet om te weten te komen wie steun kreeg van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

➤ Zoek deze afbeelding in de tentoonstelling en probeer er met behulp van de tablet achter te komen wat de muur rond zes Europese landen symboliseert:

- Zoek deze afbeelding en bekijk ze grondig:

- Wat is de boodschap van deze afbeelding? Vormt ze een positieve of negatieve kanttekening bij het gemeenschappelijk landbouwbeleid?

.....

.....

.....

.....

7

STAP 7

HET ÉLYSÉEVERDRAG, 1963

- Noem de twee landen die door het Élyséeverdrag werden verbonden:

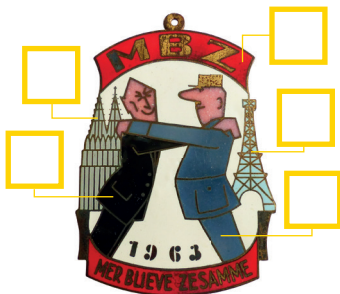
1. 2.

Het Élyséeverdrag betekende het einde van:

En het begin van:

- Zoek dit voorwerp in de vitrine. Schrijf onderstaande beschrijvingen in het juiste kadertje:

- 1.** kathedraal van Keulen, **2.** Eiffeltoren, **3.** Franse president Charles de Gaulle, **4.** Duitse kanselier Konrad Adenauer,
3. MBZ: Mer blieve Zesamme (We blijven samen)

Dit voorwerp komt uit het Carnavalsmuseum in Keulen. Elk jaar draagt Prins Carnaval een medaillon zoals dit waarop een specifieke gebeurtenis van het voorbije jaar staat afgebeeld. In 1963 koos men voor de omhelzing tussen kanselier Konrad Adenauer en president Charles de Gaulle.

- Waarom werd een dergelijke politieke gebeurtenis volgens jou vertaald naar een dergelijk voorwerp? Wat zegt dat over het Élyséeverdrag?

.....
.....

- Zoek nog een voorwerp uit het dagelijkse leven dat werd gemaakt om het nieuws te verspreiden:

.....

- Zoek met behulp van de tablet een antwoord op de vragen over het fotoalbum:

Het fotoalbum is van: Het dateert van:

Het symboliseert:

«Het waren de jaren zestig van de twintigste eeuw en ik was 15 jaar oud. Ik zat op school in Berlijn, waar we werden aangespoord om brieven te schrijven naar jongeren uit andere Europese landen. Toen ik brieven begon uit te wisselen met Michel maakten we al snel plannen om elkaar echt te ontmoeten, maar onze ouders zeiden: «Nee, het is te ver, het is te duur, je bent te jong!» Maar in 1963 ontdekte mijn moeder het Frans-Duitse Jongerenbureau, dat Duitse en Franse jongeren wilde aanzetten tot reizen door kosteloos vervoer te organiseren»

«Op mijn 15e reisde ik op m'n eentje van Berlijn in Duitsland naar Évreux in Frankrijk. Ik was 24 uur onderweg en moest één bus en drie treinen nemen (om een idee te geven: vandaag zou het tien uur duren). Michel en zijn moeder wachtten me op in het station Paris Nord. Hij zei tegen zijn moeder: «Als het een lelijke is, gaan we terug zonder haar.» (Dat vertelde hij me jaren later). Ik kwam aan in zijn huis en bleef daar verscheidene weken.»

«Zoals je kan zien op deze foto leerde Michel mij Frans. In de stad werd ik aan iedereen voorgesteld als «het Duitse meisje», ze waren verbaasd me te zien. We symboliseerden de Frans-Duitse vriendschap. Ik ben veranderd door deze ervaring. Ik was dol op Frankrijk. Ik wilde me kleden zoals de Françaises, een kapsel hebben zoals de Françaises. Later werd ik lerares Frans.»

«En Michel? We houden nog steeds contact. Weet je, hij heeft ondertussen geen haar meer!»

- Geef twee redenen waarom het voor Marita uit Berlijn belangrijk was Michel uit Évreux te leren kennen in 1963.

1. 2.

- Hoe komt het dat het vandaag eenvoudiger is voor jongeren uit verschillende landen contact met elkaar te hebben? Geef twee verschillende antwoorden.

1. 2.

8

STAP 8**DE CONFERENTIE
VAN HELSINKI, 1975**

- Gebruik de tablet om te weten te komen wat de twee thema's van de Conferentie van Helsinki waren:

1. 2.

In 1975 werd in Helsinki in Finland een bijeenkomst gehouden van 35 landen, waaronder de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. De Europese Gemeenschap was ook van de partij en slaagde erin iets heel belangrijks te waarborgen... wat was dat?

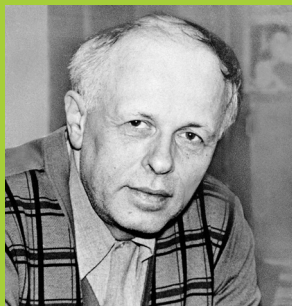
.....

- Waarom hebben we verdragen tussen landen over de mensenrechten nodig?

.....

- Waarom is het volgens jou vandaag belangrijk op te komen voor de mensenrechten?

.....

Laten we ons samen verdiepen in het leven en werk van een beroemde activist (of dissident) die zich verzette tegen de beknotting van de mensenrechten – Andrej Sacharov (1921-1989).

Andrej begon aan zijn loopbaan in de Sovjet-Unie als kernfysicus en heeft meegeholpen aan de ontwikkeling van de atoombom. Aan het einde van de jaren vijftig van de twintigste eeuw begon hij te twijfelen aan de morele en politieke implicaties van zijn werk:

«Als je ziet hoe de schokgolf gebouwen wegvaagt als waren het kaartenhuisjes... hoe kan je dan niet beginnen na te denken over je eigen verantwoordelijkheid?»

Sacharov werd een belangrijke mensenrechtenactivist. Dit schreef hij over de Sovjet-Unie:

«Ons land is zoals een kankercel – met zijn (...) autoritaire machtsstructuur, met (...) een gesloten samenleving waarin burgers over niets wat ertoe doet geïnformeerd worden, afgesloten van de buitenwereld, zonder vrijheid om te reizen of informatie uit te wisselen.»

Een jaar na de Conferentie van Helsinki richtte in de Sovjet-Unie een groep dissidenten (activisten) in het huis van Andrej Sacharov een commissie op voor de eerbiediging van de mensenrechten.

Zij stonden voor vrijheid van meningsuiting en het recht op de waarheid. In de daaropvolgende jaren werden leden van deze commissie gearresteerd of tot ballingschap gedwongen.

In 1975 ontving Andrej de Nobelprijs voor de vrede. Hij mocht de Sovjet-Unie echter niet uit om zijn prijs in ontvangst te nemen. Na zijn arrestatie in 1980 verbleef hij tot 1985 in gedwongen binnenlandse ballingschap.

Met deze informatie in het achterhoofd: hoe groeide de Conferentie van Helsinki in de jaren zeventig en tachtig van de twintigste eeuw uit tot een instrument voor dissidenten (activisten) tegen de beknotting van de mensenrechten onder het Sovjetbewind? Werkte dit volgens jou?

.....

.....

.....

Wist je dat?

Sinds 1988 reikt het Europees Parlement ieder jaar de Sacharovprijs voor de vrijheid van denken uit voor uitzonderlijke bijdragen aan de mensenrechten.

Tip voor in de klas:
verzamel meer informatie over verschillende

Sacharovprijswinnaars en bespreek hun prestaties in de klas.

STAP 9

EERSTE RECHTSTREEKSE VERKIEZINGEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT, 1979

In deze folder uit 1979 worden de eerste rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement aangekondigd.

Dit was een historische gebeurtenis omdat het de eerste keer was dat Europese burgers rechtstreeks konden stemmen op vertegenwoordigers op Europees niveau. Het Europees Parlement was zodoende de eerste internationale instelling die via algemene verkiezingen werd gekozen, waarmee tevens de terreinwinst van de democratie binnen de huidige Europese Unie werd benadrukt.

Wat is de centrale boodschap van de afbeelding?

.....

.....

.....

.....

.....

Van wie of wat is de afbeelding afkomstig?

.....

.....

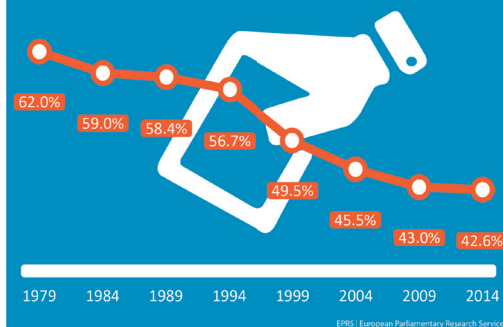
.....

.....

.....

Stemmen in de Europese verkiezingen

Wist je dat?

De leden van het Europees Parlement (EP-leden) vertegenwoordigen de verschillende belangen van 508 miljoen Europeanen en worden om de vijf jaar rechtstreeks gekozen door de burgers van hun land.

De werkzaamheden van het Parlement zijn van invloed op het dagelijks leven van Europeanen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan: de erkenning van diploma's en beroepskwalificaties; strengere normen voor voedselveiligheid en de etikettering van producten in winkels; meer rechten voor treinreizigers en luchtvaartpassagiers en een hoop andere zaken.

Bekijk deze statistieken:

Wat was de opkomst bij de Europese verkiezingen in 1979?

.....

Wat was de opkomst in 2014?

.....

➤ Waarom denk je dat met de jaren minder mensen zijn gaan stemmen?

.....

.....

➤ Als je de taak had mensen te motiveren om te gaan stemmen, wat zou je dan doen?

.....

.....

.....

10

STAP 10

DE INTERNE MARKT, 1985

➤ Zoek via je tablet een definitie voor de Europese interne markt:

.....

.....

.....

.....

Europa in het dagelijks leven

Meer keus

➤ Deze poster (niet tentoongesteld) werd gedrukt in de jaren zeventig en tachtig van de twintigste eeuw om mensen duidelijk te maken waar bepaalde voorwerpen uit hun dagelijks leven vandaan komen

Noem vier dingen uit jouw land die naar andere delen van Europa worden uitgevoerd.

1.
2.
3.
4.

➤ Noem twee dingen uit jouw dagelijks leven die afkomstig zijn uit andere Europese landen.

1.
- Oorsprong:.....
2.
- Oorsprong:

- De opbouw van de Europese Gemeenschap was lange tijd gericht op een 'Europa van de markten'. In 1985 werden concrete inspanningen geleverd voor de verwezenlijking van een 'Europa van de burgers'. Noem een voorbeeld in de vitrine recht voor je:
 1. 2.
- Vergelijk de tentoongestelde paspoorten. Noem twee overeenkomsten:
 1. 2.
- Noem twee verschillen:
 1. 2.
- Waarom denk je dat het Europees paspoort niet precies hetzelfde is in alle landen?

- Als jij lid was geweest van het team dat verantwoordelijk was voor de ontwikkeling van het 'Europa van de burgers', wat zou jij dan hebben voorgesteld om de EU-instellingen dichterbij de Europese burgers te brengen?

11

STAP 11

DE KOMST VAN DE EURO

- Met welk verdrag werd het pad geëffend voor de euro?

.....

- Wanneer werd de euro in gebruik genomen?

.....

- Zoek dit voorwerp. Wat is het?

.....

.....

.....

.....

- De ontwerper van de euromunten kreeg als opdracht op zoek te gaan naar gemeenschappelijke symbolen en de verschillen tussen de landen te eerbiedigen. Kies een land uit en beschrijf hoe de nationale identiteit wordt weergegeven.

.....

.....

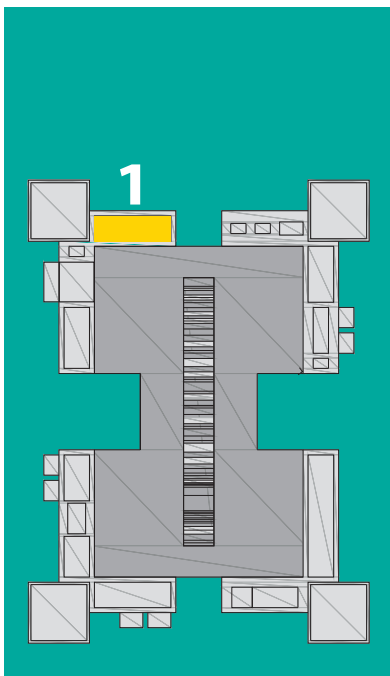
- Als je euromunten op zak hebt, kijk dan even welke landen ze vertegenwoordigen.

.....

.....

.....

.....

► Ga naar de vitrinekast 1 op de kaart. Deze vitrine gaat over mondiale economische crisis. Zoek nu de objecten die aantonen hoe de crisis de Europese economie aantastte.

Wat heb je ontdekt?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

► Helpt een gemeenschappelijke munt om de Europeanen nader tot elkaar te brengen?

.....

.....

.....

.....

.....

12

STAP 12

OMGAAN MET DIVERSITEIT

- Wat is de naam van de overeenkomst waarmee in 1995 voor vele Europese landen de grenzen werden afgeschaft?

.....

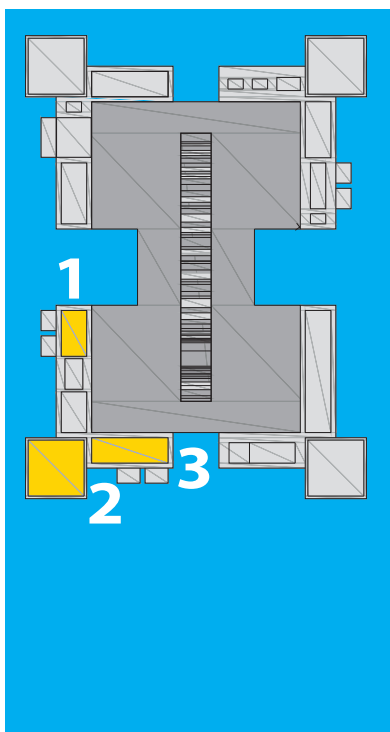
.....

- Kijk naar de vitrine 1, 2 en 3 op de kaart en geef 3 objecten die aantonen hoe het na 1995 gemakkelijker werd in de EU op het gebied van de mobiliteit:

1.

2.

3.

- Vind de mouwband van Frontex en lees of luister naar de bijbehorende informatie op de tablet. Leg uit waarom de afbeelding van een fort werd gebruikt.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

► Kijk naar de fles met bezittingen van een migrant. Heb je ooit het zinnetje 'A message in a bottle' (flessenpost) gehoord? Wat is volgens jou de boodschap van dit voorwerp?

.....

.....

.....

.....

.....

- Het ervaren van grenzen verloopt in de werkelijkheid op erg verschillende manieren. Kijk naar de vitrine en beschrijf de twee manieren die hier worden weergegeven. Hoe zou je deze twee manieren beschrijven?

.....

.....

.....

.....

- Waarom hebben de curatoren van het museum deze twee werkelijkheden volgens jou naast elkaar geplaatst?
- Als jij bij het museum zou werken, had je dan hetzelfde gedaan?

.....

.....

.....

.....

EUROPA: WERK IN UITVOERING

- Dit onderdeel heet 'Lofbetuigingen en kritiek'. Zoek drie redenen waarom de Nobelprijs voor de vrede in 2012 werd toegekend aan de Europese Unie:

1. 2. 3.

Wat was het standpunt van de tegenstanders toen de Europese Unie deze prijs kreeg toegekend?

.....
.....

- In juni 2016 werd via een referendum beslist dat het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie moest verlaten. Vind met behulp van de tablet 3 redenen hiervoor:

1. 2. 3.

- Zoek dit schilderij in de tentoonstelling: op wat voor document heeft de kunstenaar geschilderd?

.....
.....

- Wat is de boodschap van dit schilderij? Ben je het met deze boodschap eens?

.....
.....
.....
.....

Jouw beurt! Schrijf je leuze dwars over deze kaart van Europa.

- Voor de tijdens de twintigste eeuw geboren generaties hing de behoefte aan een supranationale structuur als de EU samen met de brandende wens ervoor te zorgen dat er 'nooit meer oorlog' zou komen.

Hoe zou je, nu je meer weet over enkele van de stappen die geleid hebben tot de oprichting van de EU, willen dat de EU zich verder ontwikkelt en verbetert?

.....

.....

.....

.....

.....

- Menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid en eerbiediging van de mensenrechten. Dit zijn de kernwaarden van Europa. Wat zou je nog aan deze lijst willen toevoegen?

.....

.....

- Wat zou je kunnen doen om ervoor te zorgen dat dit werkelijkheid wordt?

.....

.....

.....

.....

DE EU-UITBREIDINGEN IN PERSPECTIEF

► De oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal: 1952 (vierde verdieping?)

Zes landen – België, Frankrijk, de Bondsrepubliek Duitsland, Italië, Luxemburg en Nederland – stemden hiermee in, en richtten in 1952 de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal op.

De eerste uitbreiding van de Europese Gemeenschap: 1973 (vierde verdieping)

In 1973 steeg het aantal EEG-leden van de oorspronkelijke zes naar negen toen Groot-Brittannië, Denemarken en Ierland toetraden. Het voorgaande jaar stemde de bevolking van Noorwegen, ook een kandidaat-lidstaat, in een referendum tegen lidmaatschap.

Het werd 'driemaal is scheepsrecht' voor Groot-Brittannië, nadat Frankrijk zich bij twee eerdere gelegenheden tegen de toetreding van het land had gekeerd. De Europese Gemeenschap, zoals zij nu alom werd genoemd, was niet alleen het grootste handelsgebied ter wereld maar ook een steeds veelzijdiger mix van culturen, talen en tradities.

De tweede en derde uitbreiding van de Europese Gemeenschap: De zuidwaartse uitbreiding, jaren tachtig (vijfde verdieping)

Het aantal lidstaten van de Europese Gemeenschap schoot van negen naar twaalf met de toetreding van Griekenland in 1981 en van Spanje en Portugal in 1986. Alle drie de landen hadden zich nog maar net bevrijd van een autoritair regime waar de burgerlijke vrijheden streng in de hand werden gehouden.

Deze landen hadden nu een Europees dak boven het hoofd dat hun nieuwe democratische instellingen beschermde en bijdroeg aan de modernisering van hun samenleving en economie. Sommige van de negen 'oude' EG-lidstaten maakten zich echter zorgen over de middelen die nodig waren om de achtergestelde plattelandsgebieden van deze nieuwkomers te ontwikkelen.

EG of EU? Europese Gemeenschap of Europese Unie?

Welke benaming moeten we gebruiken? Dat hangt af van de datum. Vóór het Verdrag van Maastricht in 1993 spreken we over de Europese Gemeenschap (EG), en daarna over de Europese Unie (EU).

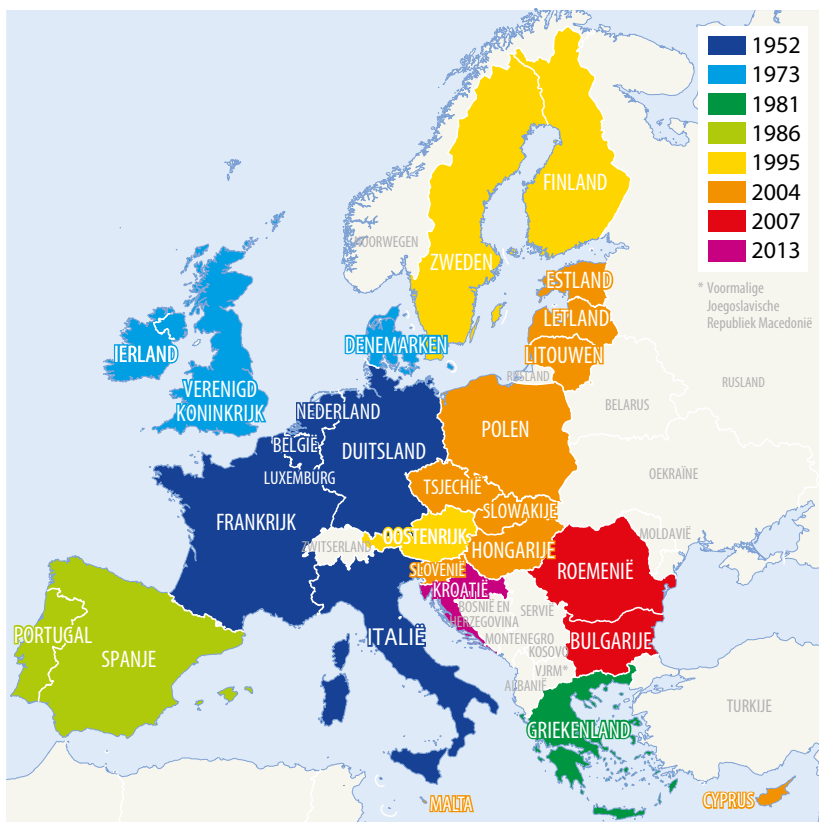
Wist je dat?

De hereniging van Oost- en West-Duitsland bracht in 1990 Oost-Duitsland (voorheen de Duitse Democratische Republiek) in de Europese Gemeenschap.

De uitbreiding van de EU in een hogere versnelling: 1995-2013 (vijfde verdieping)

Na het einde van de Koude Oorlog vond er meer dan een verdubbeling van het aantal lidstaten plaats. Zweden, Finland en Oostenrijk traden in 1995 toe, gevolgd door nog tien landen in 2004. Roemenië en Bulgarije werden in 2007 lid en Kroatië in 2013.

Als gevolg van deze uitbreiding kunnen EU-besluiten nu pas tot stand komen nadat een voortdurend groeiend aantal gesprekspartners met verschillende achtergronden en belangen daarover heeft onderhandeld en overeenstemming heeft bereikt.

ORIËNTATIE: GROEP 2

12

Volg de symbolen van 0 tot 12 om je taken te vervullen. Ga in dit boekje op zoek naar hetzelfde symbool en beantwoord de vragen.

Als je dit symbool ziet: ga naar bladzijde 32 over **de EU-uitbreidingen in perspectief** en lees het bijbehorende fragment.

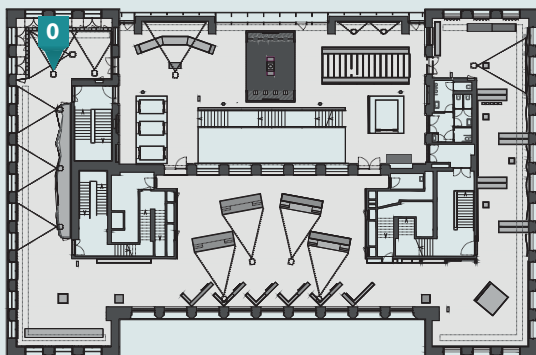
➤ **GROEP 2** begint op de **5de VERDIEPING** met **stap 12**

GROEP 2 gaat daarna naar de **4de VERDIEPING** ➤

➤ Vervolgens naar de 3de VERDIEPING

➤ GROEP 2 eindigt op de 6de VERDIEPING

